

Til:

21. april 2008

Sekretariatschef Anne Marie Søland

Journalnr.

BRS/msk

Tavshedspligt for udvalgsmedlemmer

Hvem har tavshedspligt?

Ifølge forvaltningslovens § 27 har alle, der virker inden for den offentlige forvaltning tavshedspligt vedrørende fortrolige oplysninger, som erfares gennem hvervet.

En kommunalbestyrelse og dermed Borgerrepræsentationen er en decentral offentlig forvaltningsvirksomhed, og medlemmerne er omfattet af forvaltningslovens bestemmelser. Tilsvarende gælder medlemmer af udvalg, nævn og råd, herunder de stående udvalg, hvis kompetence er udledt fra Borgerrepræsentationen.

Med andre ord: I kraft af sit hverv kan en person komme i besiddelse af oplysninger, som af hensyn til andres privatliv eller af hensyn til samfundets interesser ikke må omtales, videregives eller benyttes i uvedkommende anledning.

Hvilke oplysninger er omfattet af tavshedspligten?

Efter forvaltningslovens § 27, stk. 1, jf. straffelovens § 152 og §§ 152 c – 152 f, er en oplysning omfattet af tavshedspligt, såfremt oplysningen ved lov eller anden gyldig bestemmelse er betegnet som fortrolig, eller såfremt det i øvrigt er nødvendigt at hemmeligholde oplysningen for at varetage væsentlige hensyn til offentlige eller private interesser.

Hvilke oplysninger er fortrolige?

Forvaltningsloven opřidser de nærmere hensyn, der kan begrunde, at en oplysning er fortrolig. Oplřistningen i loven er ikke udtømmende,

men navnlig forvaltningslovens § 27, stk. 1, nr. 4 – 7, er af betydning for det kommunale område:

- Offentlig kontrol-, regulerings- og planlægningsvirksomhed.
- Det offentlige økonomiske interesser.
- Enkeltpersoners eller private selskaber/foreningers interesse i at beskytte oplysninger, der er personlige, økonomiske, interne, vedrører drifts- eller forretningsforhold, tekniske indretninger eller fremgangsmåder.

Forvaltningsloven kvalificerer kravene til hemmeligholdelse, idet hemmeligholdelse skal være ”nødvendig”, og der skal være tale om ”væsentlige hensyn”.

Hvilke krav er der til offentlighed i udvalgsarbejdet?

Efter kommunestyrelseslovens § 20, stk. 1, udøver udvalgene deres virksomhed i møder.

Udvalgmøderne er ikke offentlige, hvilket fremgår modsætningsvist af, at udvalgene efter kommunestyrelseslovens § 20, stk. 4, kan tilkalde andre personer til at overvære behandlingen af en sag, når det er *ønskeligt* af hensyn til sagens oplysning.

Det kan ikke besluttes, at et udvalgs forhandlinger skal være offentlige. Dette skyldes hensynet til sikring af den interne kommunale beslutningsproces samt til bevarelsen af udvalget som et forum for uformelle og frie forhandlinger.

I medfør af kommunestyrelseslovens regler er udvalgene forpligtet til offentligt at fremlægge en fortegnelse over de sager, der kommer til behandling i udvalget. Dog skal bestemmelserne om tavshedspligt i den forbindelse iagttages. For sager, der således er omfattet af tavs-

hedspligtsbestemmelserne, kan det af sagsoversigten derfor alene fremgå, hvilke type sag der skal behandles.

Borgerrepræsentationen kan pålægge udvalgene at offentliggøre de dele af beslutningsprotokollen, der er fortrolige. Efter offentlighedslovens § 4, stk. 1, 2. pkt., kan en forvaltningsmyndighed, herunder Borgerrepræsentationen, efter princippet om meroffentlighed beslutte at give indsigt i videre omfang, end loven stiller krav om, såfremt tavshedspligtsbestemmelserne ikke er til hinder herfor.

Hvad må man fortælle fra udvalgmøderne?

For udvalgsbehandlingen gælder det samme som for behandlingen af sager i Borgerrepræsentationen for lukkede døre. Det er alene tilladt at citere egne udtalelser samt at videregive, hvordan der er stemt om sager, der er behandlet for lukkede døre eller i lukkede møder, herunder udvalgmøder i almindelighed. Det er ikke tilladt at offentliggøre udtalelser eller foreløbige standpunkter, som andre mødedeltagere har indtaget.

Som deltager i et lukket udvalgmøde kan politikerne således forvente at skulle stå til regnskab offentligt for den konkrete stillingtagen, dvs. hvorledes man har stemt i sagen, men ikke for overvejelser og drøftelser under sagsbehandlingen.

Hvordan kan man overtræde tavshedspligten?

Tavshedspligten indebærer, at de fortrolige oplysninger hverken må offentliggøres eller udnyttes. Ifølge vejledningen til forvaltningsloven indebærer dette, at der er tre typetilfælde af brud på tavshedspligt:

- For det første er det forbudt at videregive oplysningerne til uvedkommende, uanset hvor nærtstående den pågældende er. Det bety-

der, at en kommunalpolitiker ikke kan drøfte fortrolige oplysninger med sit bagland, hverken det politiske eller det personlige.

- For det andet er retsstridigt udnyttelse af oplysningerne strafbart. Det er således ikke nødvendigt at afsløre oplysningen for at overtræde tavshedspligten.
- For det tredje kan passivitet bevirke, at tavshedspligten overtrædes. Dette vil være tilfældet, såfremt oplysningerne ikke beskyttes tilstrækkeligt mod uvedkommende. Lader en politiker således fortrolige oplysninger ligge fremme på køkkenbordet, og dette bevirker, at oplysningerne lækkes, sidestilles dette strafferetligt med aktiv videregivelse af oplysningerne.

Hvad sker der ved overtrædelse af tavshedspligten?

Det følger af straffelovens § 152, at den, som virker eller har virket i offentlig tjeneste eller hverv, og som uberettiget videregiver eller udnytter fortrolige oplysninger, hvortil den pågældende i den forbindelse har fået kendskab, straffes med bøde eller fængsel indtil 6 måneder.

Endeligt kan der blive tale om erstatning, såfremt overtrædelsen forårsager, at nogen lider et tab.